

Послідовність та поступове зростання складності розспівок розширює концентрацію уваги у співака, формує витривалість тіла та голосу.

Важливо постійно звертати увагу на помилки учня та своєчасно виправляти їх, особливо, якщо розспівка являється багатозадачною. Учень повинен набути навички одночасного контролю над диханням та голосовим апаратом, фіксацією видиху та інтонуванням.

Надзвичайно корисним є включання в розспівування уривків з творів, що вивчаються: відрізки мелодії, інтонаційно складні місця, адже основна мета навчальних вправ – виховання м'язової рефлексорної пам'яті через самоконтроль та самоаналіз. У практиці керування голосом це формує певний алгоритм співацьких дій, тобто, чітку послідовність цілеспрямованої діяльності всієї голосоутворюючої системи для кожної фрази у творі.

Висновки. Таким чином, систематична, цілеспрямована, різнобічна робота з формування вокальних навичок дітей під час розспівування дає можливість успішно розвивати їх вокальні дані та домогтися поставлених цілей на уроках вокалу.

Список використаних джерел

1. Мархлевський А. Практичні основи роботи в хоровому класі. Київ : Музична Україна, 1986.
2. Богданова О. В. Формування та вдосконалення вокальних навичок засобами вокальних вправ. Бахмут, 2016.
3. Вокально-інтонаційні вправи [Електронний ресурс]. // URL: http://www.all-2music.com/solfedgio_forms_ryzhkov.html#vokal.
4. Інтернет-ресурс: // URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/002j3k-6029.doc.html>

Євсєєва Тетяна,
викладачка вищої категорії, методистка
КЗПСО «Мистецька школа №16 м. Одеси»
(м. Одеса)

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З УЧНИМИ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО

СПЕКТОРА

***Анотація.** У статті розглянуто особливості розвитку дітей з розладами аутистичного спектра, схарактеризовано найтипівіші прояви їх поведінки, розкрито різнопланові потенційні можливості, визначено нагальні проблеми організації та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з такими дітьми.*

***Ключові слова:** розлади аутистичного спектра, діти, особливості, освітній процес.*

***Постановка проблеми.** В Україні, як і в усьому світі, із року в рік поширюється в дітей розлади аутистичного спектра (РАС). Значне зростання РАС почалось з 2017 року. Характерним для розладів аутистичного спектра є порушення в спілкуванні, соціальній взаємодії, поведінці дитини, що ускладнює її процес інтеграції в суспільство. Ця проблема зумовлює підвищений інтерес у науковців, педагогів і психологів та необхідність її розв'язання.*

***Виклад основного матеріалу.** РАС – це загальний розлад розвитку, що має неврологічну природу і характеризується такими групами порушень:*

- стійкий дефіцит соціальної комунікації та соціальної взаємодії;
- обмежені повторювані дії, інтереси, діяльність (зокрема, стереотипні сенсорні дисфункції) тощо.

Дітей з розладами аутистичного спектру відрізняють вроджена відсутність соціальних якостей, несвідоме вибудовування захисних реакцій (м'язове напруження (своєрідний «панцир», тілесний блок на рівні грудини та шиї)), гіперфокус (виокремлення деталей предмета без взаємозв'язку з цілим та поза контекстом), стереотипні дії тощо.

У деяких дітей з розладами аутистичного спектру спостерігаються різні за ступенем прояву інтелектуальні порушення, однак інтелектуальна недостатність не є характерологічною ознакою. Такі діти можуть мати хороші інтелектуальні здібності та обдарованість у певній сфері (музика, математика,

художня творчість тощо).

У роботі з учнями з РАС відмічаються складнощі в урахуванні низки особливостей, які пов'язані з проявами психологічних особливостей поведінки учнів з особливими освітніми потребами, інструментально-методична неготовність до такої роботи.

Найпоширенішими виявилися такі складнощі:

- повільний темп засвоєння учнями змісту навчальних програм; недорозвинення запам'ятовування, мовлення, порушення координації, невміння утримувати увагу тривалий час;
- швидке стомлення, емоційна нестабільність, неконтрольована поведінка;
- нестабільність мотивації до навчання.

Зважаючи на це, основним завданням для викладача мистецької школи в роботі з учнем з РАС стає необхідність модифікації або адаптації навчальної програми з дисципліни відповідно до визначених потреб учня. Загалом прийоми адаптації та модифікації у викладанні об'єднують загальні методичні принципи:

- наочність;
- уповільнення;
- повторення;
- оптимізація темпу роботи та динаміки стомлення в учнів;
- забезпечення стимуляційної (формуальної) функції педагогічної оцінки, зменшення її кількісної ролі.

Згідно з отриманими даними в мистецьких школах навчаються учні з широким спектром порушень здоров'я, що потрібно враховувати під час організації освітнього процесу з ними. Також з'ясувалося, що більшість респондентів визнають недостатній рівень розвитку психолого-педагогічної компетентності, особливої методичного та психологічного складника, відмічаючи:

- неготовність до гнучкого впровадження педагогічних методик в умовах організації інклюзивної освіти з фаху;

- необізнаність щодо застосування методик групового навчання нормотипових дітей разом з дітьми з особливими освітніми потребами (ООП) в умовах мистецької освіти;
- невміння вибудувати процес систематичної професійної комунікації з представниками дитини з ООП;
- відсутність адаптованої навчальної літератури для учнів та методичних посібників для викладачів;
- брак відповідних знань стосовно досліджень у галузі психолого-педагогічних наук з інклюзивної тематики, невпевненість в об'єктивності висновків та застосуванні відповідних корекційних впливів внаслідок власних педагогічних спостережень.

Висновки. Отже, для налагодження успішної навчально-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, зокрема РАС, в умовах мистецьких шкіл необхідними є підвищення рівня психолого-педагогічної освіти викладачів і розробка відповідного навчально-методичного забезпечення дисциплін мистецького циклу.

Список використаних джерел

1. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі : навчально-методичний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2019.
2. Малишевська І. А. Теоретико-методологічні основи підготовки фахівців психолого-педагогічного профілю до роботи в умовах інклюзивного освітнього середовища: монографія. Умань : «ВПЦ» Візіві, 2018.
3. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М. А. Порошенко та ін. Київ, 2018.
4. Положення про мистецьку школу: затв. наказом МКУ від 09 серп. 2018 р. № 686 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18#Text> (дата звернення: 03.12.2021 р.)